UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Jncipit solemne opus expositionis Euangeliorum dominicalium tocius anni reuerendi magistri Alberti de Padua ordinis frat[rum] heremitaru[m] sancti Augustini

Albertus <de Padua>

Vlme, 1480

Secunda pars

urn:nbn:de:hbz:466:1-30888

Visual Library

pſorauit. Item detractores mordent dente ſerpentino. Ecci. 10.
Si mordeat ſerpens in ſilentio. nihil minus eſt q̄ qui detrahit ī
occulto. Item deuorant alios ad modum luporꝝ. Guloſi quidē
carnes coctas comedunt. detractores vero crudas. Gal. 5. Si ī
uicem mordetis et comedetis. videte ne ab inuicem conſumamī.
hec eſt fera peſſima que deuorauit Joſeph. vere peſſima que ali=
os deuorat. et alios occidit. Job. 5. puulū occidit inuidia. vel
peſſima quia nunq̄ ſatiatur malo alterius Vnde Ciprian9 zel9
iſte modū non habet. iugit̄ pmanens ſine fine. aut peſſima: qꝛ
vinci non pōt. inflāmatur enim beneficiis receptis. Item nunq̄
deficit. vſus enī luxurie ſaltem in īferno non erit inuidia. tū etiā
ibi n̄ d̄ficit Iſtud eſt vitiū malignitatis dyabolice. de quo Sap. 1.
Inuidia dyaboli morꝭ introiuit in orbem terrarꝝ. imitant̄ autē
eum qui ſunt ex pte ipſius. ¶ Tercio ponit̄ infirmi pre=
ſencia. Et ecce homo quidā ydropicus. ydropicus dr̄ ab ydroſ
quod eſt aqua. et peſte qd̄ eſt humor q̄ſi aquoſus hūor. ē eī in=
firmitas inflans membra ex hūoris habūdancia: erat aūt an̄ il=
lum. nō petebat verbo ſanitatem. quia infirmitas p eo loqueba
tur. vel ſm Cirillū: quia ꝓpter iudeorum pn̄ciā timebat in ſab
bato petere curationē. Deinde ponit̄ quid xp̄s ſup hoc ↄſulerit.
Et rn̄dens ihēſus dixit ad legiſperitos Beda. lꝫ nihil interro=
garent rn̄diſſe tn̄ dicit̄ quia audiebat cogitationes obſeruātiū
ſi curaret egrotū. pſ. dn̄s ſcit cogitacōes hoim. pitos aūt legis
īterrogat q̇bus debat eſſe notū. qd̄ ſabbato liceret et qd̄ nō. et
phariſeos qui tanq̄ iuſti ſingularē habebant cōſcienciā. et valde
curioſam circa legis obſeruanciā. Si licet ſabbato curare. hoc iō
īterrogat: qꝛ videbat eos obſuare an curaret. At illi tacuerunt
glo. qꝛ neſcierunt qd̄ reſponderent. ſi eī licet quare obſeruāt. ſi
vero nō licet. quare ſabbato pecora curant. Et in rei veritate cūz
determinata ſint ex lege circiter. 7. gn̄a opum. a quib9 abſtinē
dū erat. et ſabbato inter hec nō continet̄ curatio infirmi. ea ma
xime que verbo dei fiebat. ex hoc enī ipſo ſtatim ↄuinci poterat
eſſe opus dei alias enī fieri non potuiſſet

Secunda pars.

Ecundo cum dicitur. Ipſe vero. tangitur beneficium
ſanitatis impenſum. vbi tria facit. oſtendit enim o=
pere et ratione. quia ſabbato curare liceat. atq̄ confu
ſio phariſeorum exprimitur. Neglectis igitur phariſeorꝝ inſi
diis. pmo ſanat ydropicū: ipſe vero apprehenſum: manu ſue
medicinalis virtutis ſanauit eum: tactu ſue carnis ſacratiſſime
ac dimiſit. in ſignum perfecte ſanitatis. vt qui ante grauaba
tur morbo. poſtea autē factus expeditus abiret quo vellet. vbi

ſm theophi. Dñs ſcādalū phariſeoꝝ ɔtempſit. vt ſubueniret egro
to docens nos. vt non ſit nobis cure ſi ſtulti ſcandaliſent̄ cū ma-
gna reſultat vtilitas. ¶ Conſiderandū ꝙ iſte idropicus ſig
nat auaꝝ et luxurioſū. Primo quidē idropiſis ē peccatū humo
ris aquatici. ſic et carnalis voluptas ē habundantia inordina-
ta humoris ɔcupiſcētie. vñ de ſpū ɔcupiſcentie dicit̄ ꝙ habitet
in locꝫ humectātibꝫ. Job. 41. Auaricia etiā eſt peccatū in habū
dātia humoris tpalis ſubſtantie. Itē hec īfirmitas debilitat ſpi
ritū et aggrauat membra corpis. talis ē luxuria. Nihil em̄ ſic
debilitat hominē ad bonū ſicut carnis ɔcupiſcentia. qꝛ totū ho-
minē efficit carnalē et aīalē. et aīa vel hō nō pcipit que dei ſūt
vñ hier. ſup oſee. 1. Sicꝫ vinū et ebrietas eū qui biberit mentis
ſue impotē facit. ita fornicatio atqꝫ luxuria puertit ſenſū aīmꝫ
debilitat. et de rōnali hoīe brutū efficit aīal. Silr̄ et auaricia de-
bilitat ſpūm. ligat em̄ in aliis ſpūs molē auri et argenti ac ter-
rene ſubſtantie. vt non poſſit volare ad dñm. ipſe eſt miphibo
ſeth debilis pedibꝫ. Itē hec īfirmitas quatuor habet accidentia
quoꝝ vnū eſt ſitis ɔtinua tal' eſt luxurioſus. qꝛ nunqꝫ poteſt ſa
tiari. vñ puer. 3. ɔcupiſcentia carnis et ignis auaricie ponunt̄
īſaturabilia. De luxuria quidē dicit Jero. ſup oſee. 1. li. Luxuria
inſaciabilis ē voluptas. ꝗ quāto magis capit̄ tanto magis vtē
tibꝫ ſe ſitim creat. vires in fornicatione deficiūt. et fornicandi de
ſideriū non quieſcit. ſilr̄ auaꝝ nō ſaciant ea que habet. ſed qñ-
to plus habet tanto plura cupit. qꝛ vt dicit Jero. Auaro deeſt
tam ꝙ habet qꝫ ꝙ non habet. et ideo ſicꝫ ignis ꝑappoſitionē li
gnoꝝ magis accendit̄. et ſicꝫ qui bibit ſalſa magis ſitit. ita aua
rus ſemp amplioꝛa deſiderat. ita vt ſaccus eius nunqꝫ poſſit im
pleri. vnde ſunt ſimiles buffoni. Eccle. 5. Auarus non īplebit̄
pecunia. vñ quanto ſenior efficit̄ tanto amplius cupit. non gͦ ſa
ciat etas nec ſubſtantia ponat̄ gͦ in os īferni qđ nunqꝫ ſaciabit̄
Itē accidēs idropiſis ē inflatio corpis ſicꝫ luxuries quaſi veſica ī
flata ē immundiciis donec putreſcat. Num. 4. inflato ventre cō
putruit femꝫ. vſurarij etiā inflati ſūt bonis alioꝝ. qui aut male
detinent ſua. et īiuſte rapiūt aliena. qui tā diu inflabunt̄ donec
crepent. et diuicias trahat deus de viſceribꝫ eoꝝ. ſicꝫ iudas qui
ſuſpenſus crepuit medius. Job. Diuicias quas deuorauit euo-
met. Itē accidēs idropiſis ē fetor anhelitus tales ſūt orationes
talia ſunt verba luxurioſi. nec miꝝ qꝛ procedūt a fetore itrinſe-
co. vñ fetor maximus ē coraꝫ deo. Iſa. 34. De cadaueribꝫ eoꝝ
aſcēdit fetor. ¶Fetet etiā auarus. qꝛ fimo reꝝ tpaliū totus ē ple
nus. Joel. 2. Aſcendit fetor eoꝝ. Itē idropiſis deformat corpꝰ

luxuria aũt maculat. ſed auaricia ꝑuertit corꝑis et aīe figurã.
De luxurioſis quidẽ ephe. 5. que in occulto fiũt ab ipſis turpe ē
dicere. turpe quidẽ qꝛ turpia ſunt. De auaris vero. 1. thi. 3. nõ
turpis lucri gr̃a. Iſti duo idropici auarus ſcꝫ et luxurioſus ſa/
nari pñt. ſi deus eos apprehẽderit ꝑ manũ gr̃e ſue. Iſa. 42. Ap
prehendi manũ tuã et ſeruaui te. apprehendet aũt eos ſi manuꝫ
porrexerint pauperi elemoſinas largiendo. ſi eas ad celũ exten/
derint deuote orando. et qꝛ ſubmerguntᷣ. oꝑtet vt expedite ma-
nus ad eũ extendant vt ſaluentᷣ dicẽtes. Saluũ me fac deus qm̃
intrauerũt aque ꝛc. ¶ Secundo ponitᷣ rõ quare ſabbato lice-
at curare: et rñs ad illos dixit: ſoluendo queſtioneꝫ quã prius
ꝓpoſuerat: cuius veſtꝝ: quantũcunqꝫ obſeruationis et zelato-
ris legis: aſinus: tã ſtolidū aīal: aut bos in puteũ cadit ꝛ nõ
ꝯtinuo extrahet illũ in die ſabbati. nõ expectans diẽ alteꝝ qua
ſi dicat ſi licitũ ē liberare aſinũ aut bouẽ die ſabbato. multo am
plius hoīem. Tercio oñdit ꝙ ꝯuincit eos veritas: ꝛ nõ poterãt
ad hec rñdere illi: Job. 9. Non poterit rñdere vnũ ꝑ mille ꝛc.

Tercia pars.

Ercio cũ dicitᷣ dicebat aũt: tangitᷣ exhortatio criſti ad
humilitatꝭ virtutẽ. et tangitᷣ etiã modus adipiſcen-
di honorẽ. vbi quatuor facit. ꝑmittit enĩ intentũ: dice
bat aũt ad inuitatos: prius locutus fuerat legiſperitꝭ
et phariſeis. nũc vero docet reliquos quos princeps inuitauerat: pa-
bolã: ꝑ quã aliud dicitᷣ et aliud intelligitᷣ: intẽdens: eos inſtruere:
quõ priores accubitus: id ē prias ſedes et honorabiliores in ꝯuiui
is: eligerent: vbi ꝯſiderandũ ꝙ non ē principal' intẽtio xp̄i do-
cere hoc. nã pharīſei hoc amãtes reprehendunt. mat. 13. ſed voluit cri-
ſtus oñdere ꝙ ſicᷣ huilitas nc̃ia eſt ei q̇ cupit exaltari honore mũ
di. ita etiã eſt nc̃ia ei q̇ vult exaltari honore ecc̃iaſtico aut hono
re glorie. Sed drīa eſt qꝛ quicunqꝫ ſe huiliat vt exaltetᷣ ecc̃iaſti-
ca ꝓmotione peccat. Eccle. 19. Eſt q̇ nequitᷣ ſe huiliat et interio
ra eius plena ſũt dolo. ē enĩ falſa huilitas ſub q̇ latet imenſa ſu-
ꝑbia. Qui vero ſe huiliat vt exaltetᷣ donis gr̃aꝝ. et ꝑmo glorie
hꝫ rectã intentionẽ qm̃ vt dicit Jero. Scã ſuꝑbia ē virtutes ap
petere. ¶ Scdo oñdit quid ſit ipedimentũ honoris. qꝛ ſuper
bia ꝛ preſũptio. cũ inuitat9 fueris ad nupcias: Nupcie ſũt ꝯui
uiũ virtutũ in pñti ecc̃ia factũ ex eo ꝙ xp̄s vniuit ſibi carnẽ hu
manã. Ad iſtas nupcias inuitati ſũt oẽs xp̄iani quoꝝ quidã ce
teros dignitate ꝑcellũt. alij merito virtutũ. alij vero excellũt ſa
cra intelligentia. Sũt etiã nupcie celeſtis patrie. de quibꝫ apo. 19
Venerũt nupcie agni: nõ diſcũbas in ꝑmo loco: ſi doctor non